

กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
และการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

Elementary Teacher Development Strategies Based on the Concepts of
Self-Directed Learning and Education Provision towards Social
Sustainable Development

ธารารัตน์ มาลัยเถาว์¹ นันทรัตน์ เจริญกุล² และ พรุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์³

Thararat Malaitao, Nantarat Charoenkul, and Pruet Siribanpitak

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาครูประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนี PNI^{Modified} และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการหาค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการใช้ระบบพี่เลี้ยงไปสู่การเป็นครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 2 การเสริมสร้างการชี้แนะครูประถมศึกษา

Article Info: Received 24 June, 2016; Received in revised form 19 June, 2019; Accepted 21 August, 2019

¹ นิสิตศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล: thererat_tacky@hotmail.com

Ph.D. Candidate in Educational Administration Division, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education Chulalongkorn University Email: thererat_tacky@hotmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: nuntarat@gmail.com

Lecturer in Educational Administration Division, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education Chulalongkorn University Email: nuntarat@gmail.com

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: pruet.s@chula.ac.th

Lecturer in Educational Administration Division, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education Chulalongkorn University Email: pruet.s@chula.ac.th

ตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน และกลยุทธ์ที่ 4 การส่งเสริมการนิเทศครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: การพัฒนาครู / กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษา / การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง/ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

Abstract

The purposes of this research were to develop the elementary teacher development strategies based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development. Informants were administrators and teachers elementary school under the jurisdiction of office. Research instruments were questionnaires and evaluation form to assess the suitability and feasibility of the development approaches for primary teachers. Data were analyzed by frequency, percentage, average, standard deviation, index PNI_{Modified} and t-test and f-test, One-Way Anova.

The research findings showed that the elementary teacher development strategies based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development the most in order needs is strategies 1: promotion the use of mentors strategy to be elementary school teachers based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development; strategies 2: Enhancing coaching strategy teachers based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development; strategies 3: development of training teachers strategy based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development; and strategies 4: promotion the use of supervision strategy to be elementary school teachers based on the concepts of self- directed learning and education provision towards social sustainable development.

KEYWORDS: TEACHER DEVELOPMENT / SELF- DIRECTED LEARNING / EDUCATION PROVISION / SUSTAINABLE DEVELOPMENT

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตอบสนองต่อแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติอันเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ดังนั้นแนวทางในการจัดการศึกษาของไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอย่างมากเพราะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นหนทางในการจัดการศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

ครูถือว่าเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่ง กล่าวได้ว่า เป็นหัวใจหลักของกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เนื่องจากครูเป็นผู้ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนและมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เรียน การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครูจึงส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สังคมจึงคาดหวังว่าครูเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน คุณสมบัติของครูจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายหรือคาดการณ์คุณภาพของผู้เรียนด้วยการนำตนเอง ดังนั้นครูที่มีความสามารถสูงย่อมชำนาญในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติย่อมนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง แต่หากครูมีความสามารถเพียงการเป็นผู้บอกความรู้ย่อมไม่สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามต้องการได้

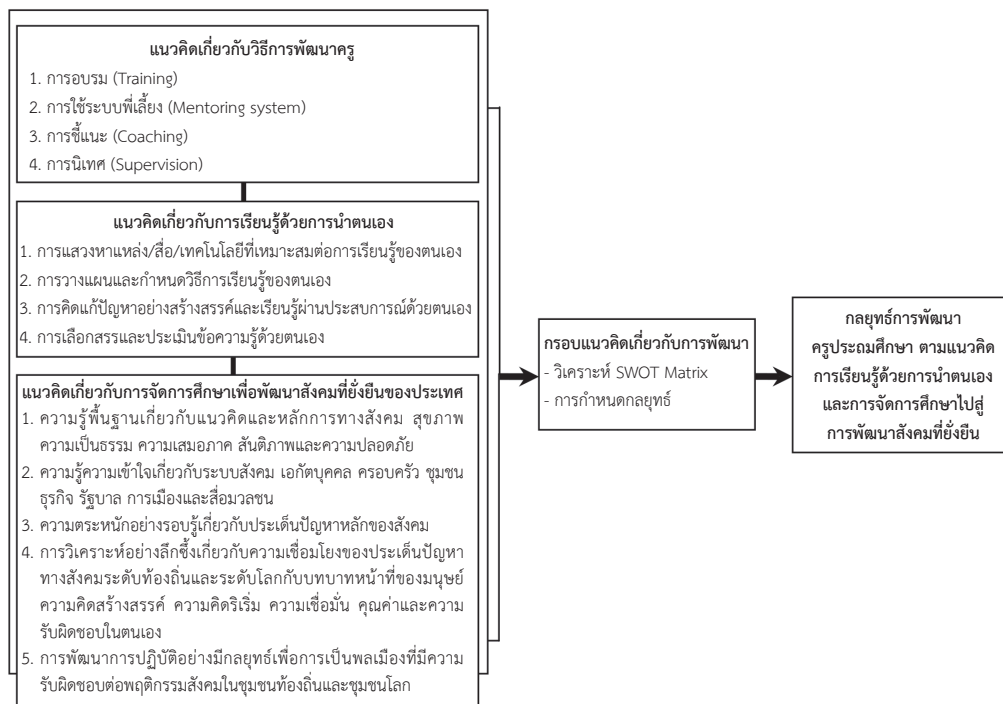
Knowles (1976) ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนรู้เองโดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายและสื่อการเรียนรู้ ติดต่อกับบุคคลอื่น หาแหล่งการเรียนรู้ เลือกใช้ยุทธวิธีเสริมแผนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนของตน ซึ่งได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม โดย โกวิท ประวาลพุกษ์ (2541) และงานวิจัยของ ทิศนา แคมมณี (2545) กล่าวถึง ผลกระทบจากการเสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านสังคมส่งผลให้เกิด “คุณภาพคน” โดยการได้รับการพัฒนาศักยภาพความรู้ ทั้งคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ ทั้งยังให้ความสำคัญในการใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ภายในประเทศมาเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ส่งผลให้ภูมิคุ้มกันความอยู่ดีมีสุขของคนและสังคมไทยในกระแสโลกาภิวัตน์เกิดเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

และงานวิจัยของ ศิรินันท์ สามัญ (2547) ได้พบกระบวนการที่สำคัญอันส่งเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของครู และผลการส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการนำตนเองในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองที่จำเป็นอย่างยิ่ง

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2555) และ Ontario Learning for Sustainability Partnership [OLSP] (1996) ได้อธิบายความสำคัญของประเทศพหุมิติแห่งบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนด้านสังคมและด้านการศึกษาในระดับต่าง ๆ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนอันส่งผลด้านการพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถเป็นเครื่องมือสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ขณะที่ต้องพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับการเรียนการสอนอันเป็นหนทางหนึ่งที่จะต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้ อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ของวัยเด็กในช่วงอายุ 6-12 ปี ช่วงเวลาสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ของมนุษย์ เพราะสามารถพัฒนาสมองได้ถึง 80% ของผู้ใหญ่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาจะไปกระตุ้นสมองของเด็ก ทำให้เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและเกิดจุดเชื่อมต่อมากมาย ส่งผลให้เด็กเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ สมองของเด็กพัฒนาจากการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก ทักษะความคล่องตัวของกล้ามเนื้อเล็กจะพัฒนาภายในช่วงเวลา 10 ปี แรกเป็นช่วงที่ต้องจดจำเรียนรู้อันเป็นบันไดก้าวสำคัญของชีวิต (ศิริกุล อิศรานุรักษ์, 2549) จึงเป็นเรื่องท้าทายการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษาอย่างยิ่ง เพราะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีประสิทธิภาพต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนทุกภาคส่วนของรัฐและเอกชน โดยการบริหารโรงเรียนมุ่งสู่การพัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูประถมศึกษา ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่งโดยเฉพาะปัญหาภายในโรงเรียนของครูทั้งทางด้านคุณภาพครู วิธีสอนของครู และภาระงานของครู

สภาพปัญหาและความสำคัญของการพัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพราะมีจำนวนโรงเรียนมาก ครูประถมศึกษาามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาตนเอง และเพื่อนร่วมงานและองค์กรเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้การ เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้การ เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ร่วมกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการพัฒนาครูประถมศึกษา มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Modified Priority Need Index (PNI^{Modified}) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) วิเคราะห์ในภาพรวม จำแนกตามรายด้าน และตามขนาดของ

โรงเรียน โดยประเด็นที่มีค่าดัชนี PNI^{Modified} สูง จัดเป็นจุดอ่อน หรือภาวะคุกคาม ประเด็นที่มีค่าดัชนี PNI^{Modified} ต่ำ จัดเป็นจุดแข็ง หรือโอกาส

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 28,755 โรงทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณจากประชากร 28,755 โรง ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 377 โรง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครู 2 คน รวมโรงเรียนละ 3 คน จากจำนวน 377 โรง รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,131 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษา และ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาครูประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนี PNI^{Modified} ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างใช้สถิติทดสอบ t -test แบบ Independent และ f -test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แบบ One-way Anova วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม

2) การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษา

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษา ตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

1. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษา แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษาในภาพรวม

ตาราง 1 จุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวทางการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยภาพรวม

จุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษา	ความต้องการจำเป็น		วิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI _{Modified}	ผลการจัดกลุ่ม		
1. การอบรม (Training)	.246	ต่ำ	จุดแข็ง	3
1.1 การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของตนเอง	.242	ต่ำ	จุดแข็ง	3
1.2 การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	.234	ต่ำ	จุดแข็ง	4
1.3 การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ด้วยตนเอง	.257	สูง	จุดอ่อน	1
1.4 การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ด้วยตนเอง	.251	สูง	จุดอ่อน	2
2. การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system)	.266	สูง	จุดอ่อน	1
2.1 การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของตนเอง	.265	สูง	จุดอ่อน	3
2.2 การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	.272	สูง	จุดอ่อน	2
2.3 การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ด้วยตนเอง	.275	สูง	จุดอ่อน	1
2.4 การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ด้วยตนเอง	.250	สูง	จุดอ่อน	4
3. การชี้แนะ (Coaching)	.262	สูง	จุดอ่อน	2
3.1 การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของตนเอง	.275	สูง	จุดอ่อน	2
3.2 การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	.276	สูง	จุดอ่อน	1
3.3 การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ด้วยตนเอง	.239	ต่ำ	จุดแข็ง	4
3.4 การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ด้วยตนเอง	.256	สูง	จุดอ่อน	3

ตาราง 1 (ต่อ) จุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม

จุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษา	ความต้องการจำเป็น		วิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	PNI _{Modified}	ผล การจัดกลุ่ม		
4. การนิเทศ (Supervision)	.236	ต่ำ	จุดแข็ง	4
4.1 การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของตนเอง	.221	ต่ำ	จุดแข็ง	4
4.2 การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	.239	ต่ำ	จุดแข็ง	2
4.3 การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ด้วยตนเอง	.245	ต่ำ	จุดแข็ง	1
4.4 การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ด้วยตนเอง	.239	ต่ำ	จุดแข็ง	3

ข้อมูลจากตาราง 1 พบว่า จุดอ่อนของการพัฒนาครูประถมศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยภาพรวม ได้แก่ การใช้ระบบพี่เลี้ยง (.266) และการชี้แนะ (.262) สำหรับจุดแข็งของการพัฒนาครูประถมศึกษา ได้แก่ การอบรม (.246) และการนิเทศ (.236)

2) การวิเคราะห์โอกาสและภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษาในภาพรวม

ตาราง 2 โอกาสและภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนในภาพรวม

โอกาสและภาวะคุกคามของการพัฒนาครู ประถมศึกษา	ความต้องการจำเป็น			ลำดับ
	PNI Modified	ผล การจัดกลุ่ม	วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	
1. นโยบายด้านการศึกษารัฐ	.221	ต่ำ	โอกาส	3
1.1 การอบรม (Training)	.211	ต่ำ	โอกาส	3
1.2 การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system)	.250	สูง	ภาวะคุกคาม	1
1.3 การชี้แนะ (Coaching)	.226	ต่ำ	โอกาส	2
1.4 การนิเทศ (Supervision)	.200	ต่ำ	โอกาส	4
2. สภาพเศรษฐกิจ	.269	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2.1 การอบรม (Training)	.259	สูง	ภาวะคุกคาม	4
2.2 การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system)	.277	สูง	ภาวะคุกคาม	1
2.3 การชี้แนะ (Coaching)	.264	สูง	ภาวะคุกคาม	3
2.4 การนิเทศ (Supervision)	.274	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3. สภาพสังคม	.239	ต่ำ	โอกาส	2
3.1 การอบรม (Training)	.269	สูง	ภาวะคุกคาม	1
3.2 การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system)	.263	สูง	ภาวะคุกคาม	2
3.3 การชี้แนะ (Coaching)	.239	สูง	ภาวะคุกคาม	4
3.4 การนิเทศ (Supervision)	.256	สูง	ภาวะคุกคาม	3
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	.217	ต่ำ	โอกาส	4
4.1 การอบรม (Training)	.212	ต่ำ	โอกาส	4
4.2 การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system)	.226	ต่ำ	โอกาส	3
4.3 การชี้แนะ (Coaching)	.235	ต่ำ	โอกาส	1
4.4 การนิเทศ (Supervision)	.231	ต่ำ	โอกาส	2

ข้อมูลจากตาราง 2 พบว่า ภาวะคุกคามของการพัฒนาครูประถมศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยภาพรวม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ (.269) สำหรับโอกาสของการพัฒนาครูประถมศึกษา ได้แก่ สภาพสังคม (.239) นโยบายด้านการศึกษารัฐ (.221) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (.217) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะคุกคามของ

การพัฒนาครูประถมศึกษา มี 3 ด้าน 9 ประเด็น สำหรับโอกาสของการพัฒนาครูประถมศึกษา มี 7 ประเด็นการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน โดยจัดทำตาราง SWOT Matrix ในภาพรวม (สำหรับโรงเรียนทุกขนาด) โดยแบ่งเป็น 2 ชุด มาวิเคราะห์ จากสภาพกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน (ร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1) และ (ร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 2) มาเปรียบเทียบความแตกต่างและพัฒนาเป็นกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาปัจจุบันและพึงประสงค์ (ฉบับสมบูรณ์)

ตาราง 3 สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ได้กับโรงเรียนบางขนาดและเขตที่ตั้ง

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้สู่การใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา * ชุดที่ 2, 3, 4 และ 5	(1) ผู้บริหารโรงเรียนเสริมสร้างการเลือกสรรและการประเมินการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาได้ตรงกับความต้องการของบุคลากร (2) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการเลือกสรรการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
2. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	3) กลยุทธ์การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ไปสู่การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา * ชุดที่ 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนำการสร้างการพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา (2) ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
4. กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สู่การพัฒนานิเทศครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองผ่านประสบการณ์และสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (2) ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนครูได้รับการช่วยเหลือและพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์และเต็มความสามารถ

ตาราง 3 (ต่อ) สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ได้กับโรงเรียนบางขนาดและเขตที่ตั้ง

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	2) กลยุทธ์การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ การดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3 และ 5	(1) กระทรวงศึกษาธิการควรให้การส่งเสริมหรือให้การสนับสนุนการเลือกสรรและประเมินที่ถูกต้องในพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษาให้กับทางหน่วยงานหรือโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง (2) ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดนโยบายร่วมกับครูให้ได้รับการเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ที่ถูกต้อง

หมายเหตุ: * ชุดที่ 1 = เขตที่ตั้งในเมือง, ชุดที่ 2 = เขตที่ตั้งนอกเมือง, ชุดที่ 3 = โรงเรียนขนาดเล็ก, ชุดที่ 4 = โรงเรียนขนาดกลาง, ชุดที่ 5 = โรงเรียนขนาดใหญ่

ตาราง 4 สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ร่วมกัน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา (2) ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนคณะกรรมการการแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา
	2) กลยุทธ์การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) ผู้บริหารโรงเรียนขยายการวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างนโยบายการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาอย่างชัดเจน (2) ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา เช่น เทคโนโลยีที่ใช้ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนและการเป็นต้นแบบครูประถมศึกษา เป็นต้น

ตาราง 4 (ต่อ) สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ร่วมกัน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	3) กลยุทธ์การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ไปสู่การใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) ผู้บริหารโรงเรียนเสริมสร้างการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันพัฒนาการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อเพิ่มการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนอย่างเต็มความสามารถ
2. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยี การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มการพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนในความรับผิดชอบ (2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเสริมสร้างการพัฒนาระบบการชี้แนะครูศึกษากับบุคลากรอย่างทั่วถึง
	2) กลยุทธ์การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับบุคลากรอย่างเป็นระบบ (2) ผู้อำนวยการโรงเรียนขยายแผนการดำเนินงานเพื่อความยืดหยุ่นในการปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
	4) กลยุทธ์การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ การพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา *ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนพัฒนาขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมการพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษาให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้บริหารและครู (2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูให้ความร่วมมือในทุกขั้นตอนของการพัฒนาระบบการชี้แนะครูประถมศึกษา

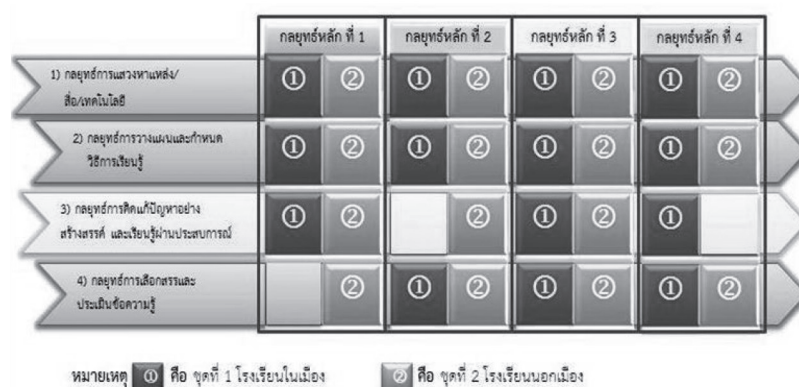
ตาราง 4 (ต่อ) สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ร่วมกัน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
3. กลยุทธ์การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยี การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารและดำเนินการพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา (2) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความสำคัญกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา
	2) กลยุทธ์การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การก้าวสู่การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา (2) ผู้บริหารโรงเรียนเสริมสร้างการวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การก้าวสู่การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา
	3) กลยุทธ์การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ไปสู่การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนำการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา (2) ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา
	4) กลยุทธ์การเลือกสรรและประเมินข้อความรู้การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมการเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ที่ถูกต้องให้กับการพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาในการเข้ารับการพัฒนาดตนเอง (2) ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการเลือกสรรและประเมินข้อความรู้ที่ถูกต้องให้กับการพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาในการเข้ารับการพัฒนาดตนเอง

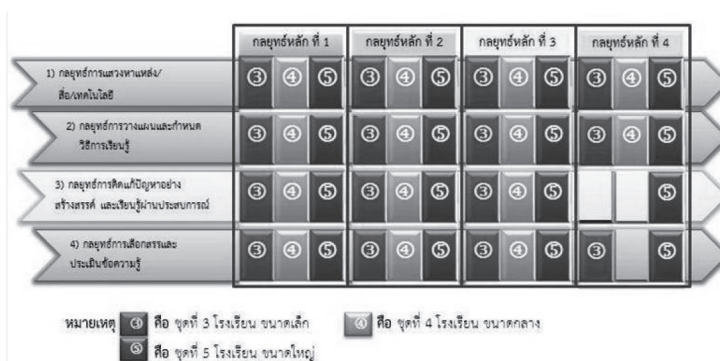
ตาราง 4 (ต่อ) สรุปร่างกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ร่วมกัน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
4. กลยุทธ์ส่งเสริมการนิเทศครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	1) กลยุทธ์การแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยี การดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษา ศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการแสวงหาแหล่ง/สื่อ/เทคโนโลยีการดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษาให้ตรงตามองค์กรวิชาชีพครู (2) ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษา
	2) กลยุทธ์การวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้การดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษา * ชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5	(1) กระทรวงศึกษาธิการควรให้การส่งเสริมหรือให้การสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการนิเทศครูประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง (2) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักการวางแผนและกำหนดวิธีการเรียนรู้ที่ถูกต้องให้กับครูในโรงเรียน

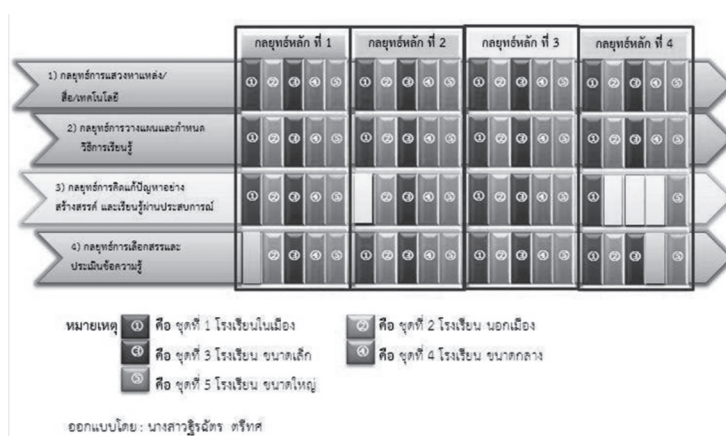
หมายเหตุ: * ชุดที่ 1 = เขตที่ตั้งในเมือง ชุดที่ 2 = เขตที่ตั้งนอกเมือง ชุดที่ 3 = โรงเรียนขนาดเล็ก ชุดที่ 4 = โรงเรียนขนาดกลาง ชุดที่ 5 = โรงเรียนขนาดใหญ่

ภาพ 2 สรุปลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ในโรงเรียนในเมืองและนอกเมือง (ฉบับสมบูรณ์)

ภาพ 3 สรุปกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ในโรงเรียนบางขนาด (ฉบับสมบูรณ์)

ภาพ 4 สรุปกลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ใช้ร่วมกัน (ฉบับสมบูรณ์)

อภิปรายผล

กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด ดังนี้

1) กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ระบบพี่เลี้ยงไปสู่การเป็นครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน พบว่ามีความต้องการจำเป็นมากในเขตที่ตั้งโรงเรียนที่อยู่นอกเมือง และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก

เพราะโรงเรียนขนาดเล็กยังต้องการความช่วยเหลือทั้งในการพัฒนาครูประถมศึกษาและในด้านทรัพยากรต่าง ๆ

2) กลยุทธ์การเสริมสร้างการชี้แนะครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน พบว่า ครูประถมศึกษายังต้องการความรู้ที่ได้รับจากการเข้าอบรมสัมมนาต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ไปพร้อมกับการมีพี่เลี้ยงควบคู่กันไปด้วย อีกทั้งโรงเรียนที่ตั้งเขตในเมืองควรนำกลยุทธ์รองด้านการเลือกสรรและประเมินข้อความรู้มาใช้เพื่อความเหมาะสมและเข้ากับบริบทของโรงเรียนทั้งในเขตที่ตั้งนอกเมือง ในเมือง ขนาดเล็ก และขนาดกลาง

3) กลยุทธ์การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน พบว่า การอบรมครูประถมศึกษาต้องได้รับกลยุทธ์การพัฒนาการอบรมครูประถมศึกษาอันส่งผลถึงเป้าหมายหลักที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังสู่ความสำเร็จของบุคลากร ส่วนครูนั้นได้รับความพร้อมด้านจิตใจและร่างกายที่ดีก่อนการปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ควรนำกลยุทธ์รองด้านการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์มาใช้ในโรงเรียนที่ตั้งในเขตในเมือง แต่กลยุทธ์นี้จะมีความเหมาะสมมากที่สุดสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่

4) กลยุทธ์การส่งเสริมการนิเทศครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน พบว่าทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และเขตที่ตั้งนอกเมืองมีความสอดคล้องกันเป็นอันดับสุดท้าย คือ กลยุทธ์การส่งเสริมการนิเทศครูประถมศึกษา ควรนำกลยุทธ์รองด้านการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์มาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตามขนาดและเขตดังกล่าว ส่วนกลยุทธ์รองด้านการเลือกสรรและประเมินข้อความรู้มาใช้กับโรงเรียนขนาดกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) ผู้บริหารโรงเรียนควรเสริมสร้างการพัฒนาการใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูประถมศึกษาเพื่อเพิ่มการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

(2) ครูประถมศึกษาควรเข้ารับการพัฒนาดตนเอง/ได้รับการช่วยเหลือด้านการใช้ระบบพี่เลี้ยง การชี้แนะ การอบรม และการนิเทศภายในโรงเรียนและหน่วยงานภายนอกอย่างสร้างสรรค์และเต็มขีดความสามารถของตนเอง

(3) กระทรวงศึกษาธิการควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนาให้มีการใช้ระบบพี่เลี้ยง การชี้แนะ การอบรม และการนิเทศให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

(4) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรเพิ่มการพัฒนาการใช้ระบบพี่เลี้ยง การชี้แนะ การอบรม และการนิเทศให้กับครูประถมศึกษาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนในความรับผิดชอบ

(5) ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูให้ครูประถมศึกษาได้รับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

(6) โรงเรียนควรมีห้องสมุดหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสามารถช่วยในการพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองของครูประถมศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษาด้านการชี้แนะและการใช้ระบบพี่เลี้ยงตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน” เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การพัฒนาครูประถมศึกษามีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้ระบบพี่เลี้ยงสูงที่สุดประกอบกับเป็นจุดอ่อนเพียงด้านเดียว

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน” นำไปสู่การปฏิบัติหรือการประเมินกลยุทธ์จริงในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ เนื่องจากการวิจัยที่พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ

ครูมีความต้องการจำเป็นอย่างเร่งด่วนมาเป็นลำดับที่ 1 คือ การใช้ระบบพี่เลี้ยง การชี้แนะ การอบรม และการนิเทศ ตามลำดับ

2.3 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารนักเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

2.4 ควรพัฒนากลยุทธ์การอบรมร่วมกันระหว่างครูประถมศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ทรัพยากรบุคคลร่วมกันเพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน เนื่องจาก การวิจัยนี้พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาครูประถมศึกษาด้านการอบรมเป็นจุดอ่อนที่ต้องมีกลยุทธ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ทรัพยากรบุคคลร่วมกัน เพื่อประหยังบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินการพัฒนาครู

2.5 ควรศึกษาวิจัยในด้านมิติอื่นนอกจากด้านมิติสังคม เช่น มิติเศรษฐกิจ มิตินโยบาย ด้านการศึกษาของรัฐ ยกตัวอย่าง เช่น ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาครูประถมศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน” เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยภาพรวมมาเป็นลำดับที่ 1 คือ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม นโยบายด้านการศึกษาของรัฐ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตามลำดับ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- โกวิท ประวาลพฤกษ์. (2544). *พัฒนาการศึกษาแท้*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- ทิตนา แหมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2555). *การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.

- ศิริกุล อิศรานุรักษ์. (2549). พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของเด็กวัย 6-12 ปี. *วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา*, 4(2), 89-100.
- ศิรินันท์ สามัญ (2547) การพัฒนากระบวนการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของครู: การวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุรดา ไชยสงคราม. (2556). กลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารครุศาสตร์*, 41(4), 162-179.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment research). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Knowles, M. S. (1976). The modern practice of adult education andragogy versus pedagogy. New York: Association.
- Ontario Learning for Sustainability Partnership [OLSP]. (1996). *Learning for sustainability: Essential outcomes and classroom learning strategies*. Toronto: OLSP.